

GA VOOR EEN GROENE GEVEL

MET BEHAAG ONZE KEMPEN

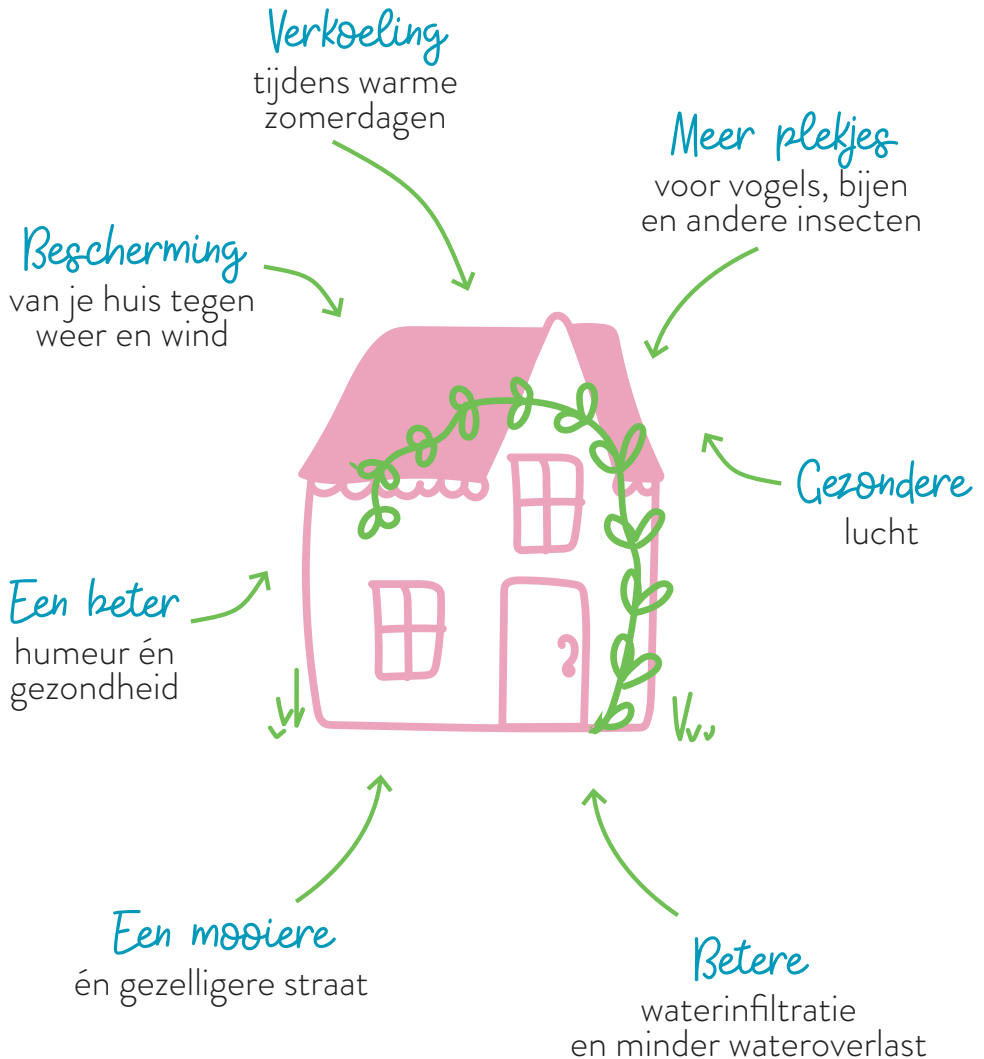

A photograph of a woman with brown hair and glasses, wearing a light-colored, textured sweater, smiling and holding a young child with blonde hair. The child is wearing a colorful patterned shirt and holding a red apple. They are standing in front of a house with a red-tiled roof and a large window. A climbing plant is visible on the wall behind them. The scene is decorated with several green leaf icons scattered around the top and sides. A white arrow points from the text towards the climbing plant.

“Door de combinatie van de klimplant en grote ramen, brengen we de natuur bijna in huis. De extra schaduw is mooi meegenomen in de zomer.”

Nele
uit Kasterlee

DE VOORDELEN VAN EEN GROENE GEVEL

A woman with short brown hair and glasses, wearing a bright yellow raincoat, is smiling and looking towards the camera. She is standing in front of a lush green wall of flowers, including white blossoms at the top and pink poppies in the foreground. A white arrow points from the Dutch text to the green wall.

*"Gevelplanten maken je huis
zoveel mooier.
Met een plant tegen de muur,
creëer je op een beperkte
ruimte heel wat groen."*

Een groene gevel
heeft heel wat voordelen.
Annick Hollebeke
is lesgeefster bij Velt
en fan van gevelgroen.

WAT ZIJN DE VOORDELEN VAN GEVELGROEN?

Gevelgroen heeft veel voordelen. Voor mij is het vooral een manier om je huis beter te integreren in het landschap.

Als je muren in goede staat zijn, zorgt een gevelplant bovendien voor geluidsisolatie en vochtisolatie. Voorwaarde is wel dat je muren niet vochtig zijn, anders gaat de plant het vocht in de muur vastleggen.

ZOU JE GEVELGROEN OOK AANRADEN IN EEN STAD OF DORPSCENTRUM?

Zeker, in een smalle straat is het niet altijd gemakkelijk om groen aan te brengen. Niet elke straat heeft immers plaats voor laanbomen. Met een plant tegen de muur, creëer je op een beperkte ruimte heel veel groen. Op die manier krijg je een totaal ander straatbeeld.

Bovendien helpen de planten bij het vangen van fijn stof. Het stof blijft aan de blaadjes plakken en spoelt weg bij regenweer. Op die manier hou je de lucht mee proper

WAAR MOET JE OP LETTEN BIJ DE KEUZE VAN EEN GEVELPLANT?

Het allerbelangrijkste is de juiste plant op de juiste plaats. Ligt de plek langs de zuid- of noordkant? Is de grond vochtig of juist droog? Dit is bepalend voor de keuze van een plant.

Daarnaast is het ook belangrijk om je plant voldoende ruimte te geven. De meeste planten hebben een klimhulp nodig.

Als je geveltuin langs de stoep ligt, hou je best rekening met de regels in jouw gemeente. Hoeveel tegels mag je uitbreken? Hoeveel stoep moet je overhouden? Zorg er ook voor dat je voorbijgangers niet hindert. Planten met stekels of giftige bessen, zijn bijvoorbeeld niet zo'n goed idee.

WELKE PLANT UIT HET AANBOD VAN BEHAAG ONZE KEMPEN IS JOUW FAVORIET?

De kamperfoelie! Hij is niet zo gekend, maar het is een ongelofelijke plant voor gevels langs de schaduwkant met een iets vochtigere grond. Het is niet altijd gemakkelijk om planten te vinden die goed groeien op zo'n plek.

Wat er zo leuk is aan de kamperfoelie? Hij bloeit 's avonds en geurt fantastisch!

TEGEN ANNICK'S GEVEL IN NIJLEN GROEIEN VERSCHILLENDE SOORTEN KLIMPLANTEN.

Annick:
"Voor mij is gevelgroen vooral
een manier om je huis beter
te integreren in het landschap."

"Door acties van het
buurtcomité vergroent
de straat hier nu meer
en meer.

Een centrumstraat
hoeft dus geen woestijn
te zijn van steen
en beton."

BEHAAG

Een geveltuin begint bij de keuze van de juiste plant op de juiste plaats. Hieronder vind je het overzicht van gevelplanten die je kan aankopen via de actie Behaag onze Kempen. De planten zijn streekeigen.

WILDE KAMPERFOELIE

Wilde kamperfoelie verkiest een plaats in de halfschaduw. De plantvoet en wortels staan best in de schaduw, de scheuten mogen wel in de zon. De plant groeit op een doorlatende bodem en kan niet tegen staand water. In het wild groeit hij in bossen, langs houtkanten of struiken.

Van mei tot juni verschijnen er purper roodachtige, (binnenin) lichtgele bloemen. Ze staan in trossen en verspreiden een zoete geur, vooral 's avonds. Soms heeft de plant een nabloei in de herfst.

De bessen zijn koraalrood tot zwart. Ze zijn giftig voor de mens. Voor vogels zijn ze wel eetbaar.

Kamperfoelie is een winder. Hij groeit tot 1 meter per jaar. Om tegen een muur te kunnen klimmen, kan de kamperfoelie niet zonder klimhulp. Zorg voor een klimhulp in de vorm van latwerk, of opgespannen kabels. Jonge scheuten bind je best vast want deze kunnen nog niet zelf ranken.

Kamperfoelie kan enkele tientallen jaren oud worden.

Zon of schaduw	Streekeigen	Bijvriendelijk	Eetbare vruchten	Bloei	Wintergroen	Klimhulp	Water
				Mei-juni		Latwerk of opgespannen kabels	

— ONZE KEMPEN

HOP

Hop groeit het best in de schaduw of halfschaduw. Hij verdraagt zon, op voorwaarde dat hij voldoende water krijgt. De plant is slechts matig winterhard.

Hop staat bekend om zijn bloemen of 'hopbellen'. De vrouwelijke hopbellen zijn geelgroen, de mannelijke zijn pluimachtig en onopvallend. Aan de vrouwelijke planten ontstaan sterk geurende geelgroene vruchten. Sommige mensen houden niet van de geur van de mannelijke planten. Zet ze daarom niet te dicht bij het terras.

Het is een winder. Hij groeit niet tegen de muur, maar 'windt' zich rond iets. Wil je hop tegen de muur? Voorzie dan zeker een klimhulp waar de plant zich rond kan winden. Hij kan 6 tot 8 meter hoog worden en 2 tot 3 meter breed.

De bovengrondse delen van hop sterven in de winter af. In het voorjaar schieten ze terug. De plant wordt best beneden afgesneden net boven de basis, ofwel in de herfst na bladval, ofwel in de lente voor het uitlopen van de bladeren. Hop kan tot tien jaar oud worden.

Zon of schaduw	Streekeigen	Bijvriendelijk	Eetbare vruchten	Bloei	Wintergroen	Klimhulp	Water
				Juli-sept		Verticale hulpstukken	

DRUIVELAAR

Er zijn veel soorten druivelaars, maar niet elke soort doet het even goed in ons klimaat. De druivelaar 'Glorie van Boskoop' is een aanrader. Hij groeit goed op een zonnige, beschutte standplaats. De zuidgevel van het huis of een tuinmuur op het zuiden zijn heel geschikt.

Glorie van Boskoop is een snelgroeiende druivenplant met lange ranken. In één jaar, kunnen de ranken wel tot een lengte van 7 meter uitgroeien.

De plant heeft grote, lichtgroene bladeren en is in ons land winterhard. De wijnstok bloeit in de zomer, met onopvallende groene bloempjes. Deze worden druk bezocht door bijen. Uit de bloemen ontstaan in de loop van de zomer en

herfst langzaam druiventrossen met matige grote, donderblauwe vruchten die heerlijk smaken.

De druivelaar is een ranker. De plant maakt tak-of bladranken waarmee hij zich omhoog werkt. Je kan hem van jong af best leiden. Dat kan door langs de muur draden te spannen. Met zijn draaiende klimranken, zorgt de wijnstok dan zelf voor houvast.

Wil je veel druiven? Vergeet dan niet te snoeien in december, januari of februari. Hou bij het snoeien rekening dat de bloemen, en dus ook de druiven, verschijnen aan zijtakjes van scheuten die het jaar ervoor zijn gevormd.

Zon of schaduw	Streek eigen	Bijvriendelijk	Eetbare vruchten	Bloei	Wintergroen	Klimhulp	Water
				Juli-aug		Opgespannen kabels	

WILDE BOSRANK

Wilde Bosrank groeit het best in de zon of halfschaduw, maar hij kan ook in de schaduw worden geplaatst. De plantvoet is gevoelig en staat best in de schaduw. Zet de plant zeker diep genoeg in de grond (minimaal 10 centimeter) om de plantvoet te beschermen.

In de zomer verschijnen er kleine, witte bloemen die in pluimpjes bij elkaar zitten. Nadien komen er pluizige zaden aan.

De wilde bosrank kan tot 10 meter hoog en 5 meter breed worden. Je kan de plant best begin maart terug snoeien tot de eerste dikke paar groeiknoppen. Na deze snoeibeurt zullen sterke nieuwe scheuten en bloemknoppen gevormd worden.

Zoals de naam het zegt, is deze klimplant een ranker. Hij heeft een klimhulp nodig, best in vorm van een ruit of rechthoek.

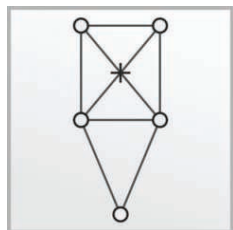
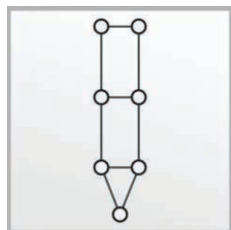
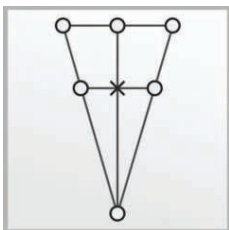
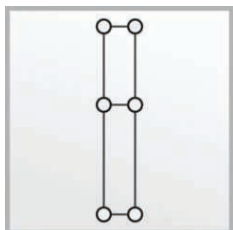
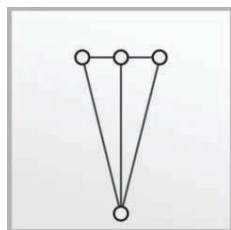
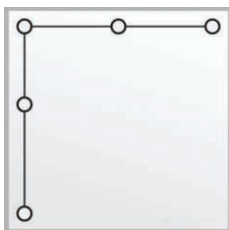
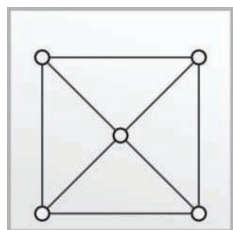
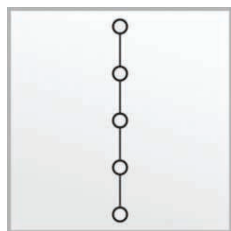
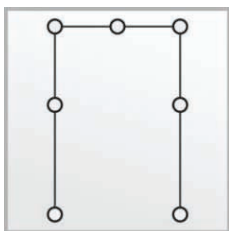
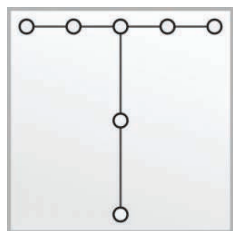
Zon of schaduw	Streek eigen	Bijvriendelijk	Eetbare vruchten	Bloei	Wintergroen	Klimhulp	Water
				Juli-aug		Ruit of rechthoek	

Tip! →

Gevelplanten hoeven geen klimplanten te zijn. Ook heel wat andere planten uit het aanbod van Behaag onze Kempen zijn mooi tegen de gevel. Wat denk je van een ligusterhaag, bolklimpop of enkele bloembollen? Bekijk het volledige aanbod via www.iok.be/bok.

DE JUISTE KLIMHULP VOOR JE KLIMPLANT

Via Behaag onze Kempen, kan je ook een klimhulp aankopen. De aangeboden klimhulp is geschikt voor alle planten uit het aanbod. Hij bestaat uit staaldraad (RVS), vijzen en pluggen. Voordeel van de klimhulp is dat je er verschillende vormen mee kan maken.

Kies de passende vorm voor je gevel!

"Een gevelplant fleurt de straat op
en maakt alles levendiger.
We hopen dat veel mensen
het initiatief gaan volgen
en binnenkort een geveltuintje aanleggen."

Sarah en Bert
uit Herentals

EEN GEVELTUIN AANLEGGEN IN

Je hebt een plant gekozen? Dan kan je aan de slag! .....

STAP 1

CHECK DE VOORWAARDEN

Ligt je gevel tegen de stoep? Check dan eerst de voorwaarden voor een geveltuin bij jouw gemeente. *Hoe breed moet de stoep zijn? Zijn er soorten die niet toegelaten zijn? Moet ik een aanvraag doen?*

Een overzicht van de voorwaarden per gemeente vind je op www.iok.be/gevelgroen.

STAP 2

MEET JE STOEP

Kijk na of je stoep voldoende breed is. In de meeste gemeenten moet je 1,50 meter stoep vrijhouden zodat er voldoende plaats is voor voorbijgangers.

STAP 3

BREEK EEN TEGEL UIT

Breek één of meerdere tegels uit. Voorzie een plantgat dat voldoende groot is. 30 cm x 30 cm x 30 cm is een goede richtlijn. Graaf voorzichtig funderingsresten en steenpuin uit. Vervang deze door potgrond met een beetje compost. Voorzie indien nodig een boordsteen of rand.

5 STAPPEN

STAP 4

MONTEER EEN KLIMHULP

Boor gaten in de muur en monteer je klimhulp met pluggen en vijzen. Zorg ervoor dat de klimhulp stevig hangt. Hij gaat immers heel wat gewicht moeten dragen. Breng de klimhulp voldoende laag aan, zodat de klimplant hem gemakkelijk kan vinden.

STAP 5

PLANT JE KLIMPLANT

Voor je gaat planten, kan je je klimplant best een half uur in een emmer met water zetten. Maak de wortels voorzichtig los uit het potje en plaats de plant in de geveltuin. Bind de plant aan je klimhulp. Geef de eerste dagen voldoende water.

Bekijk het filmpje met stappenplan

VEELGESTELDE VRAGEN

*Annick Hollebeke
van Velt geeft raad
bij enkele veelgestelde vragen.*

Waar hou je best rekening mee bij de aanplant van een klimplant?

Zet de juiste plant op de juiste plaats. Mediterrane planten houden van stenen, warmte en droogte. Die zet je best tegen de zuidgevel. Als je gaat voor bosplanten, zoek je best een plek in de schaduw met veel compost aan hun voeten. Voorzie ook een gepaste klimhulp.

Waar moet je op letten bij het uitbreken van tegels?

Plaats je de klimplant tegen de straatkant, dan moet je een tegel uitbreken. Kijk eerst de regels na in jouw gemeente. Belangrijk is dat de stoep voldoende breed blijft en dat je voorbijgangers niet hindert. Planten met stekels of giftige bessen zijn in dit geval geen goed idee.

Om goed te kunnen groeien, raad ik een plantgat van 30 cm x 30 cm x 30 cm aan. De grond is vaak niet zo rijk. Vervang grond en steenpuin door potgrond met wat compost. Graaf voorzichtig, zodat je geen leidingen raakt.

Heeft een klimplant een klimhulp nodig?

Dat verschilt per plant, maar de planten in het aanbod van Behaag onze Kempen hebben allemaal een klimhulp nodig. Voor de druivelaar kies je best voor een draad die geleid wordt naast de gevel. De hop groeit breder, dus de klimhulp moet iets breder vertakken.

De kamperfoelie en wilde bosrank zijn geen forse groeiers. Zij groeien goed langs een simpele klimhulp.

Mag je een klimplant tegen een regenpijp plaatsen?

Nee, dat is geen goed idee. Volwassen planten hebben een grote trekkracht en kunnen je regenpijp dus beschadigen. Windende planten kunnen zich rond de regenpijp winden en deze 'wurgen'. Kies dus liever voor een aparte klimhulp.

Kan een klimplant je muur beschadigen?

Eigenlijk beschadigt een klimplant je muur niet, maar zorgt hij eerder voor bescherming. Belangrijk is wel dat je muur in goede staat is. Als je vochtproblemen hebt, scheuren of voegen die niet meer intact zijn, kan je er best geen klimplant tegen plaatsen.

Hechtende klimplanten maken 'napjes'. Ze gaan je muur niet beschadigen, maar de napjes zetten zich wel vast. Laat deze planten nooit hoger of verder komen dan je wil.

Als je de plant wegneemt, is de muur niet beschadigd maar blijf je wel resten van de napjes zien.

Kunnen klimplanten woekeren?

Bij de klimplanten uit het assortiment van Behaag onze Kempen, zit er eentje bij die durft te woekeren: de hop. Let dus op waar je hem zet. Als je bang bent dat hij gaat woekeren, kan je hem in een kuip of pot zetten. Dan blijft hij onder controle.

Is een klimplant hinderlijk voor je terras?

Klimplanten kunnen perfect bij een terras. Een plant die ik zou aanraden is de kamperfoelie. Hij bloeit in de late namiddag en avond en geurt fantastisch. Hij staat niet graag in volle zon. Het moet dus een terras zijn met een beetje schaduw.

De druivelaar zou ik niet bij een terras zetten. In de hoogzomer of het najaar, beginnen de druiven te rijpen en barsten ze open. Wespen zijn op dat moment op zoek naar suikers en komen graag naar de druiven toe.

Vraagt een geveltuin veel onderhoud?

Dat hangt af van de plant die je kiest. Hop kan je best af en toe bijknippen, om ervoor te zorgen dat hij niet te hoog groeit. In de winter, wanneer het blad afsterft, moet je de bladeren opruimen. Je kan hem eventueel een beetje compost bijgeven, zodat hij het volgende jaar goed groeit. Ook de bosrank is een snelle groeier, maar beperkter dan de hop.

Druivelaars moeten elk jaar gesnoeid worden. Dat vraagt een beetje kennis, maar als je het goed doet gaat hij elk jaar oogst hebben. Kamperfoelie vraagt heel weinig werk.

"Onder onze blauwe regen is het aangenaam vertoeven.
Bij warm weer zorgt hij voor de nodige schaduw
en bij regenweer geeft hij bescherming.
Mooi én functioneel!"

Ann en Jan
uit Mol

Behaag onze **Kempen**

Behaag onze Kempen is een initiatief van IOK, Kempense gemeenten en de vrijwilligers van Natuurpunt, Velt en JNM.

Doel van het initiatief is om ecologische tuinen met streekeigen planten te promoten.

Dat gebeurt door te informeren én door de organisatie van een jaarlijkse plantgoedactie in september en oktober.

Meer weten over Behaag onze Kempen?

Surf naar www.iok.be/bok of volg ons op facebook.com/Kempen2030.

